

a sa crisi que patia Alemanya, i açò va provocar s'esclat des sentiment nacionalista i es desitjos d'expansió.

P- *Què opines del rebrotament a Europa dela ideologia feixista, sobretot en el jovent, en la forma dels caps rapats?*

R- Aquest moviment respon a sa seqüela que encara perdura des de llavors. Açò significa que ses arrels des problema encara no han desaparegut. I és precisament aquí on sa juventut té que aprendre.

P- *En què s'assembla l'època actual amb la que va viure perquè rebroti el moviment feixista?*

R- S'esperit de revanxa perdura. A més, als països on es produeix es reneixement d'aquesta ideologia, hi ha una influència molt forta de gent que vol retornar a n'es sistema nacional-socialista. Encara n'hi ha molts que tenen aquesta visió. Però va donar uns resultats tan dolents, que açò mateix són ses conseqüències.

En aquella època qui més ho van pagar van ser ets jueus, perquè representaven es poder de sa riquesa. No van ser pes seu idealisme de fe, es més bé per acabar amb es poder d'aquest col·lectiu.

Encara continua sa llaga d'aquell temps. Sa gent que

ho vam patir ens sembla que ha de primar s'enteniment sobre totes ses coses.

P- *Trobes que podriem tornar a la mateixa situació d'aquella època?*

R- Per què no? Sa història es pot repetir. Si sa força de s'esquerra perdés, es reprimarien molts de drets. Hi ha sa por a perdre tot allò que hem aconseguit. Sa via que hem de dur és sa comprensió.

P- *Per quins motius, des de que a Espanya hi ha democràcia, no s'ha afiliat a cap partit?*

R- Mentre estava a sa clandestinitat perteneixia a's Partit Comunista. Ara no m'he volgut afiliar perquè no volia que se'm coartés sa meua llibertat. Fa uns anys, el PSOE em va demanar que els ajudés com independent, i jo m'hi vaig negar.

Sa pressió no només ve des govern. Dins es sistema democràtic mateix ens priven de qualque dret, com pot ser, per exemple, es dret d'accedir a ses platges. Es temor que tenc és que encara se mos coartarà i ens pendran moltes coses. Es joves ho han de veure i reflexionar perquè no torni a passar allò que va succeir.

Després de tot el que he viscut, em deman, què farà sa juventut?